

RADIOAKTIEF

radio-actief

EXTRA

kernafvaltransport

SSK Haarlem Umond

Collectie Stichting Laka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2021

november 1981

INLEIDING

Deze Radio-Aktief Extra is geheel gewijd aan de akties rond het dumpingstransport van dit jaar (1981).

Zoals uit de verhalen blijkt is er niet bepaald een tevreden gevoel overgebleven bij de aktievoerders. Hopenlijk kan met behulp van deze Radio-Aktief een aanzet worden gegeven tot een meer gedegen aanpak van de komende akties tegen het dumpen. Duidelijk is in ieder geval dat deze volgend jaar wel weer zullen plaatsvinden, dus we zullen weer van ons laten horen.

Dit is een Radio-Aktief Extra omdat ie geheel gewijd is aan één onderwerp. De gewone Radio-Aktieven laten nog steeds op zich wachten en er is nog geen duidelijkheid wat er zal gebeuren. Mogelijk komen er alleen nog maar Extra-nummers, maar misschien wordt er door de een of ander weer nieuw leven ingeblazen.

Stroomgroep Haarlem/IJmond

Er komt binnenkort (?) een
boekje over de dumping.
Dere EXTRA 8 over de afge-
loope dumping.

tot zins. SSK

gino 54216

SSK
Haarlem

BESLISSING RAAD VAN STATE

Radio-actief afval mag toch in zee

Van onze correspondent.

DEN HAAG — Minister Ginjaar van Volksgezondheid en Milieuhygiëne mag opdracht blijven geven om licht radio-actief afval van het Energie Centrum Nederland (ECN) in de Atlantische Oceaan te dumpen. De stichting Natuur en Milieu, die deze vergunning van Ginjaar aan het ECN bij de hoogste administratieve beroepsinstantie, de Raad van State, heeft aangevochten, werd in het ongelijk gesteld.

Het ziet er nu naar uit, dat de enkele honderden vaten afval die in beton worden gegoten nog voor de herfst op de zeebodem 750 kilometer uit de kust van Spanje gestort worden. Het is niet uitgesloten, dat er net als vorig jaar een blokkade wordt georganiseerd, om te voorkomen dat het schip met het radio-actieve afval kan uitvaren.

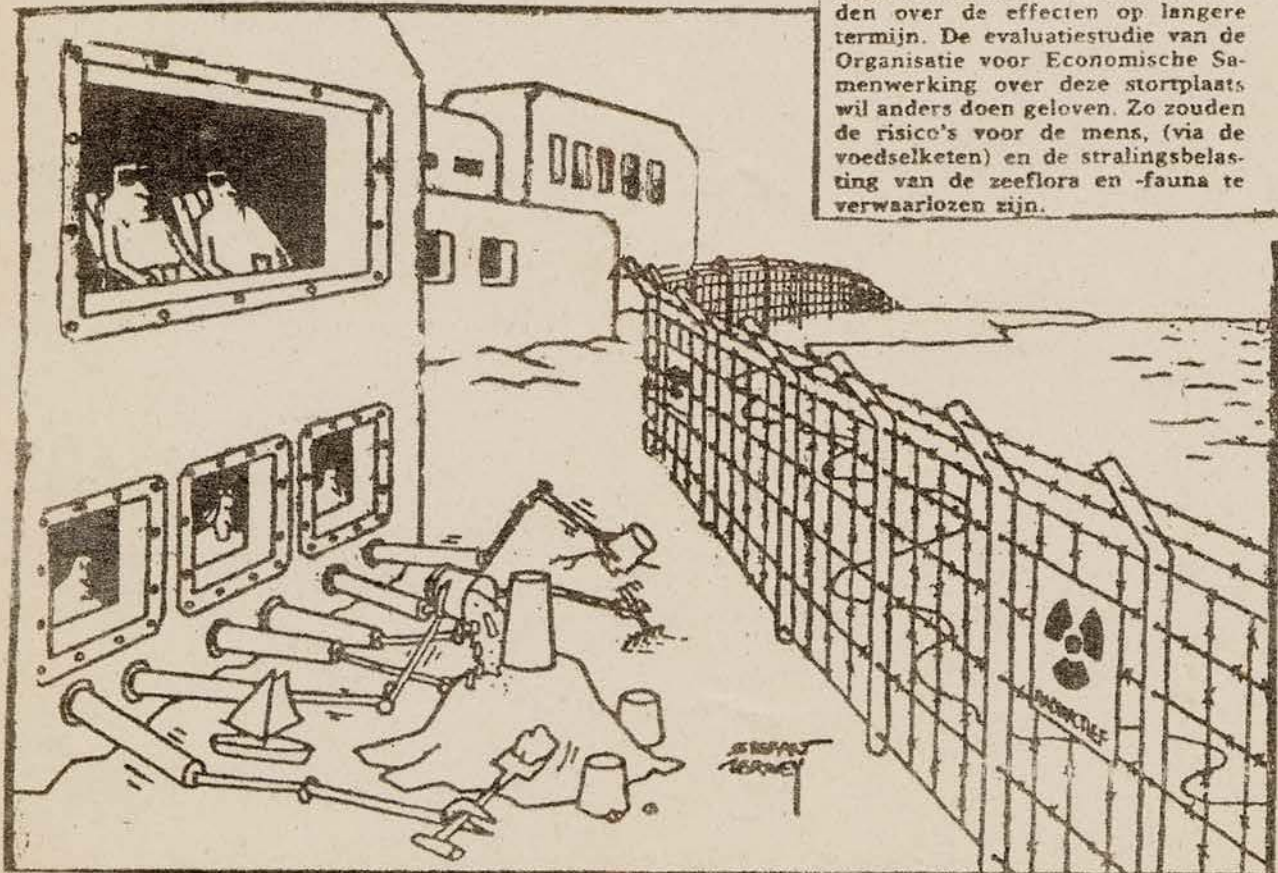
Natuur en Milieu is zeer verbaasd over de uitspraak van de Raad van State, die nog maar enkele maanden

geleden stelde dat er voorshands van dumping moest worden afgezien. In afwachting van een doorwrochte behandeling van de zaak, vond de raad dat er voorlopig geen dumpingen mochten plaatsvinden, met als argument dat afval dat eenmaal op de zeebodem ligt, niet meer naar boven gehaald kan worden.

De stichting Natuur en Milieu baseerde zich bij de eis tot verbod van storting van het afval op het Verdrag van Londen uit 1970, dat ook

door Nederland is geratificeerd. Volgens het verdrag is dumping in zee een allerlaatste mogelijkheid, die pas mag worden aangegrepen als berging op het land (opslaan in bunkers, hergebruik) niet mogelijk is. Die alternatieven moeten „praktisch beschikbaar” zijn. En die zijn er niet volgens Ginjaar. De klacht van Natuur en Milieu is dat wanneer er geen uitgebreide loods wordt gebouwd, men in een vicieuze cirkel blijft ronddraaien. Volgens woordvoerder Reijnders van Natuur en Milieu houdt Nederland een te ruime interpretatie aan van het verdrag, dat dan ook hoognodig moet worden aangescherpt.

Op het ogenblik storten alleen Engeland, Zwitserland, België en Nederland radioactief afval in de dumpplaats van West-Europa tussen Spanje en Ierland. De Verenigde Staten, Zweden en Japan zijn er mee opgehouden. Volgens milieu-organisaties zijn er veel onzekerheden over de effecten op langere termijn. De evaluatiestudie van de Organisatie voor Economische Samenwerking over deze stortplaats wil anders doen geloven. Zo zouden de risico's voor de mens, (via de voedselketen) en de stralingsbelasting van de zee flora en -fauna te verwaarlozen zijn.

Actievoerders :

De akties zijn dit jaar geen succes geworden. Waar lag dat aan? Beperkten de akties van 3 jaar geleden zich tot een wat ludieke demonstratie, het jaar daarop besloten we de zaken wat grootser aan te pakken. Dat jaar kwamen we in contact met het aktiemodel BAN. We hadden gezamenlijke besprekingen gevoerd over de geweldloze akties bij Petten en in IJmuiden. Organisaties zat dit goed in mekaar, want er waren van tevoren afspraken gemaakt met duidelijk omschreven plannen. De akties hadden geen eskalerend effect, daardoor was de motivatie van de aktievoerders veel groter en de bereidheid om verdere akties te voeren aanwezig.

Het daarop volgende jaar (1980) zouden de akties nog grootser worden aangepakt. Er werd een Aktie-platform gevormd door verschillende groeperingen, deze had tot doel de akties organisatorisch veel beter aan te pakken. De aktievorm die dat vorige jaar werd toegepast, zou gehandhaafd worden.

Op deze vergaderingen die vooraf gingen aan de akties, werd besloten dat iedere groepering onafhankelijk van elkaar zou optreden en zodoende het werkterrein te kunnen uitbreiden.

Zo voerde BAN bij Petten akties, Onkruid tussen Alkmaar en IJmuiden en de overigen bij de Blauwe brug. Door een storing in de kommunikatie-apparaten liepen de akties van Onkruid in de soep. In de chaos die daarop volgde, ging iedereen spontaan op de Blauwe brug zitten. Organisaties waren er geen alternatieven aanwezig en na de chaotiese blokkade op die Blauwe brug bloedden de akties dan ook dood.

In dat zelfde jaar werd door de Stroomgroep nog besloten om de landelijke AKB voor de akties van 1981 te mobiliseren. Deze beslissing werd genomen, om zodoende veel mensen bij de komende akties te kunnen betrekken.

Dit jaar werd geloozen voor een massale sit-down en men rekende er op dat er honderden mensen zouden opdagen. Met deze grote massa zou men gefaseerd aktie kunnen voeren. Dit hield in, dat de akties dus de krachten gelijkkelijk over alle transporten verdeeld zouden worden.

De stroomgroep nam ook dit jaar weer het initiatief om alle sympatiserende groeperingen bij elkaar te krijgen, variërend van politieke partijen tot Onkruid.

De voorbereidingen verliepen voorspoedig.

De politieke partijen zouden zich bezig houden met een demonstratieve optocht door Beverwijk. De stichting Natuur & Milieu en Greenpeace zouden in beroep gaan bij de Kroon tegen de verlening van de vergunning. De overigen zouden zich werpen op de vertraging van het transport. Doel van het platform-overleg: het koördineren van de akties, zodat men elkaar niet in de wielen zou rijden. Aan het beroep tegen de verlening van de vergunning was tevens een verzoek tot opschorting van de dumping gekoppeld. Dat werd toegekend, zodat de dumping werd uitgesteld tot na de uitspraak van de Raad van State. De plannetjes werden dus even in de ijskast gezet en eenieder toog opgewekt op vakantie, half en half spekulerend dat er dit jaar niet gedumpt zou worden.

Tegen alle verwachtingen in deed de Raad van State eind juli al uitspraak en dus moesten de plannen ten snelste worden ontdooid.

Nijmegen en omstreken waren inmiddels begonnen met de blokkade-aktie tegen Dodewaard. Vanuit die richting viel dus niets meer te verwachten, hetgeen ons zeer teleur stelde. Er zou dus weer iets regionaals opgezet worden en alle ons bekende groeperingen werden weer ingeschakeld. Onkruid was inmiddels ook afgefallen. Die waren ondergedoken ivm. de PMC-kwestie. Al met al was het snel 1 september, de dag dat de overslag zou plaatsgrijpen. Eenieder was verzocht geworden, zich op de vooravond van deze dag naar het Labyrinth in Beverwijk te begeven, alwaar de plannen met degenen die op het laatste moment aan kwamen waaien, nogmaals werden doorgesproken. Er waren meer 'aanwaaiers' die op nog geen enkele vergadering waren geweest, dan 'georganiseerden'/'basisgroepers'. Degenen die afkwamen op het geweldloze karakter van de akties werden ondergesneeuwd/overschreeuwd door lieden die er eens flink de beuk in wilden zetten en voor geen enkel argument vatbaar bleken. Van enige koördinatie kon dan ook geen sprake meer zijn.

Kort na middernacht werd besloten om er maar op uit te trekken en alles op alles te zetten bij het eerste transport. Er werd niet eens gewacht op een telefoontje dat het transport in aantocht was. Ook werd er geen rekening gehouden met het feit dat de eerste de beste uitgerukte straatsteen een argument voor 'de overheid' zou zijn om de hele akties te

vervolg

kriminaliseren en er vervolgens keihard op los te slaan. Het tragische was dat degenen, die zich geweldloos wilden opstellen, de eerste klappen kregen. Het mag dan wel een kick geven om op een paar likken pervetine door Velsen-Noord, de politie op je hielen, met in je ene hand wat verf en in de andere wat kraaiopoten. Maar gebleken is, dat dergelijk ondoordacht gedrag niet alleen jezelf, maar ook (juist) anderen in gevaar brengt.

Het grootste deel van de activisten was na de rampartij van de ME dusdanig gesillusioneerd, dat ze aan verder akties niet meer wilden deelnemen. De overigen liepen, opgejaagd door 'stillen' door Velsen-Noord, proberend alsnog wat aktiviteiten te ontplooiën. De hele akties bloedden langzaam dood en de transporten konden dus bijna ongehinderd doorgang vinden.

Hoe nu verder te handelen?
Willen we überhaupt nog wel akties?
Wat doen we het komend jaar?
Lijkt het niet zinnig om daar eens flink over van gedachten te wisselen?
Zoals vorig jaar en dit jaar moet het in ieder geval niet!

Kees Hof
Adrie de Rooij

WOORDVOERDER ECN:

„Scheuren in vaten kunnen geen kwaad,“

(Van onze IJmond-redactie)

VELSEN. — Een klein deel van de vaten met radioactief afval verloonde woensdag scheuren. Deze bleken door het beton te lopen waarin het afval verpakt is. Volgens een woordvoerder van het ECN kunnen de scheuren geen kwaad.

„Bij het inpakken van het afval houden wij altijd rekening met het mogelijk ontstaan van die scheuren die overigens ook het gevolg kunnen zijn van een wat ruwe behandeling tijdens het laden en lossen van de vrachtwagens“, aldus een ECN-woordvoerder. Geheel nieuw in zijn verhaal is de opmerking dat bij het opstellen van risico-analyses wordt uitgegaan van de veronderstelling dat het beton zodra de vaten op de zeebodem liggen „wegrot“. De ECN-woordvoerder: „Dat beton dient om die vaten goed te laten zinken en niet om ze tegen invloeden van buitenaf te beschermen. Vandaar die veronderstelling dat het beton vrij snel wegrot.“

In werkelijkheid zal het daar niet meteen van komen, maar om een goede veiligheidsmarge in te kunnen bouwen, is er wel rekening mee gehouden. Vandaar dat wij ons niet druk maken om die scheuren. Dat kan echt geen kwaad.“

OPROEP 21 november

Op 21 november is in Amsterdam een grote demonstratie tegen de kernwapens in heel Europa. In andere hoofdsteden kwamen honderdduizenden mensen op de been, in Amsterdam wordt dit ook verwacht.

KOM DUS OOK.

Om 11 uur verzamelen op het Stationsplein te Haarlem, om gezamenlijk per trein naar Amsterdam te gaan.

Actievoerders vertragen transporten kernafval

(Van onze redacties IJmond en binnenland)

IJMUIDEN. — De afgelopen nacht is een begin gemaakt met het transport van radio-actief afval van Petten naar de haven van IJmuiden. Acties van demonstranten hebben inmiddels voor vertraging van het tijdschema gezorgd. Bij ongeregelde heden is vanmorgen in IJmuiden een molotovcocktail naar de politie gegooid.

Bij aankomst van het eerste van de twaalf transporten afval in IJmuiden kwam het vanmorgen vroeg tot ongeregelde heden. Een aantal van de 250 aanwezige demonstranten gooide met stenen en een molotovcocktail naar de politie. Daarop werd een charge uitgevoerd. Twee demonstranten werden aangehouden. Een agent raakte gewond. Het eerste transport verbleef tot Velsen zonder incidenten. In Velsen-Noord moest echter een andere route worden genomen, omdat het wegdek in brand was gestoken en geblokkeerd met stenen, verkeerspalen en kraanpoten.

Bij volgende transporten waren ook demonstranten op de route van Petten naar IJmuiden actief. Een politiewoordvoerder zei dat meer en meer mensen aan de acties begonnen deel te nemen. Met name in de

buurt van Schooridam en Koedijk, ten noorden van Alkmaar, zagen de transporten zich telkens tegenover actievoerders geplaatst. De demonstranten gebruikten brommers, motoren en auto's om telkens voor het transport te komen en dit te blokkeren.

Burgemeester P. J. Molendijk van Velsen zei vanmorgen dat er nog steeds naar wordt gestreefd de transporten vandaag af te ronden. Daarn kan het afval in de Louise Smits worden geladen. De burgemeester zei de ongeregelde heden tijdens het eerste transport niet als „maatgevend“ te beschouwen. „Van de zijde van de politie blijft de wil om gewelddoos op te treden“, aldus Molendijk.

Een woordvoerder op het perscentrum van de actievoerders in Beverwijk kenschetst het verloop van de acties tot nu toe als „chaotisch“. Hij sprak van een hard optreden van de kant van de politie en zei het gooien van stenen door sommige demonstranten bij de aankomst van het eerste transport te betreuren. De woordvoerder onderstreepte dat gewelddoosheid bij het voeren van de acties nog steeds voorop staat. Volgens hem is er echter een aantal demonstranten dat daar andere ideeën over heeft.

Inmiddels is bekend geworden dat de milieuorganisatie Greenpeace op zee acties overweegt tegen de Louise Smits. Het Greenpeaceschip Sirius kwam vanmorgen in de haven van Scheveningen aan na een tocht naar de Far Oer-eilanden. De Louise Smits gaat na in IJmuiden geladen te zijn, naar de Belgische havenplaats Zeebrugge. Daar wordt afval uit België en Zwitserland geladen, alvorens wordt vertrokken naar de plaats van dumping in de Atlantische Oceaan.

Ter inleiding het volgende:

Vanwege andere (nieuwe) drukke werkzaamheden heb ik vorig jaar besloten als lid van de Stroomgroep te bedanken. Dwz me nietmeer verplicht hoeven te voelen de tientallen vergaderingen, subgroepen, werkgroepen, etc bij te wonen en voor te bereiden.

Toch blijft alle sympathie voor de club waar jezelf in IJmuiden mee begonnen bent. Deze dumping zou de eerste zijn waar ik dus vrij onbevangen aan zou deelnemen.

Vergaderen, vergaderen,.....

De nodige vergaderingen in Haarlem zijn al achter de rug voordat ik echt met de dumpingsactie te maken krijg. Vanuit de PvdA is voorgesteld om te demonstreren en daarvoor alle progressieve partijen uit te nodigen.

In gebouw Velserduin kwamen dan ook PvdA, CPN, D'66 (die wordt ook tot de progressieven gerekend zoals je ziet) PPR en PSP bij elkaar. Zelf zit ik namens de laatste partij bij deze vergadering maar ook voor de aktiekrant om het laatste nieuws over de demonstratie nog net in het juni-nummer te kunnen opnemen.

*Impressie van
Johan Brouwer*

Over het in feite al vaststaande draaiboek waren we het al snel eens: demonstratie (geen vlaggen), één spreker en wat stands. Alles leek te lopen zoals te verwachten zou zijn, want wie geloofde er in dat de Raad van State de hele dumpings-operatie zou laten uitstellen om de protesten van Greenpeace en Natuur en Milieu te behandelen?

Ik niet totdat de politie belde dat de te houden vergadering op het stadhuis met de Burgemeester niet door hoefde te gaan omdat de dumping was uitgesteld.

Iedereen afgebeld en onze blijdschap uitgesproken over het feit dat de affiesjes niet gedateerd waren.

Alles leek een jaar op te schuiven zodat ook niemand er op rekende na de vakantie gekonfronteerd te worden met een uitnodiging van de Stroomgroep om de draad maar weer op te pakken daar in een pijlsnel tempo de Raad van State de protesten van Greenpeace c.s. ongegrond had verklaard.

Progressief Velsen en Stroomgroep: „ME-geweld in strijd met beloften overheid”

VELSEN - Het raadslid voor Progressief Velsen, Robert Schoondergang en de Stroomgroep Stop Kernenergie Haarlem-IJmond hebben zich schriftelijk tot de gemeenteraad van Velsen gericht om hun ongenoegen kenbaar te maken over de gang van zaken rond het transport van radio-actief afval door de gemeente. Robert Schoondergang heeft zijn brief geschreven, omdat hij zelf niet bij de raadsvergadering van morgenavond aanwezig kan zijn, omdat hij als actievoerder meevaart op De Sirius, het schip van Greenpeace, dat de dumping wil bemoeilijken. De Stroomgroep verklaart nadrukkelijk geen gebruik te willen maken van het spreekrecht voor publiek tijdens de raadsvergadering. Beide brieven blijven uitvoerig stilstaan bij het geweld dat door de ME is gebruikt bij de Blauwe Brug in Velsen.

Robert Schoondergang verklaart als enige raadslid de gebeurtenissen op en bij de Blauwe Brug te hebben meegemaakt en geeft een ooggetuigenverslag, dat een duidelijk andere lezing omvat dan de verklaringen van burgemeester P.J. Molendijk na deze gebeurtenissen. Volgens het raadslid is de ME, tegen alle afspraken in, op de Blauwe Brug zeer snel ingezet. De zittende mensen op de brug werden, nadat hen driemaal was gesommeerd de brug vrij te maken, volgens Schoondergang onmiddellijk van de brug afgeslagen, zonder dat zij zelfs maar de kans kregen zelf geweld te gebruiken. „Pas daarna”, aldus de brief van Schoondergang, „werden de brandbom en enkele stenen gegooid”.

Het raadslid citeert in zijn brief uitvoerig het schriftelijk verslag dat werd gemaakt van het overleg tussen enkele actievoerders en burgemeester Molendijk en commissaris S. Molenaar. Tijdens dit overleg werd aan de actievoerders beloofd, dat zoveel mogelijk met „normale” politie geprobeerd zou worden een eind te maken aan mogelijke blokkades. Pas wanneer sprake was van geweld van de kant van de actievoerders, zou de ME er aan te pas komen, maar dan nog zou er gekozen worden voor een geweldloze aanpak. De ME zou de blokkades van mensen verwijderen door het

wegslepen en wegtillen van mensen en zeker niet door het wegslaan.

Over één kam

De Velsense overheid gaf te kennen vooral het uit de hand lopen van het geweld te willen vermijden, uitgaande van de stelling dat geweld alleen maar nieuw geweld oproept. Het optreden van één of enkele geweld gebruikende actievoerders zou zeker niet als maatgevend voor alle demonstranten worden beschouwd. Incidenten zouden niet aangegrepen worden om alle actievoerders over één kam te scheren. Robert Schoondergang toont zich teleurgesteld dat van die afspraken vooraf, waarmee de actievoerders erg blij waren, niets is terechtgekomen. Hij kan zich daarom aansluiten bij zijn partij, de PSP, die het optreden van Molendijk „schofterig” noemde.

Het raadslid vindt het „onfatsoenlijk” om de actievoerders in te delen in twee kampen, de bonafide demonstranten en de reischoppers, zoals burgemeester Molendijk dat deed na afloop van het transport door Velsen. Dat er met een brandbom en met stenen werd gegooid, keurt Schoondergang niet goed, maar hij vindt dat deze incidenten wel in de juiste verhoudingen moeten worden gezien. Volgens hem begon het geweld bij de overheid en lokte dit geweld nieuw geweld uit. „Je hoeft geen reischopper te zijn om bij een dergelijke gebeurtenis een steen te gooien”, aldus Schoondergang.

Misleid

Volgens Schoondergang voelen de actievoerders zich misleid door de overheid. Hij voert daarnaast aan dat een verklaring voor het geweld kan liggen in het feit dat een instituut als de ME moeilijk in de hand te houden is. „De eenheid op de Blauwe Brug manifesteerde zich als een op hol geslagen stoomwals”, aldus Schoondergang.

Ook de Stroomgroep heeft alle vertrouwen in de overheid verloren. Zij wil dan ook geen gebruik maken van de spreektijd voor publiek, tijdens de raadsvergadering. Enerzijds vind zij de toegemeten spreektijd van vijf

minuten te kort, anderzijds heeft zij er geen behoefte meer aan met een overheid die volgens de Stroomgroep toch haar beloften niet nakomt, verder te praten. „Om het democratisch schimmenspel te voltooien zouden actievoerders vijf minuten spreektijd krijgen en voor de rest op de tribune mogen plaatsnemen”, aldus de Stroomgroep. Voor de Stroomgroep hoeft dit niet meer, want voor haar heeft de overheid afgedaan.

Robert Schoondergang: „onfatsoenlijk”.

Dit keer ga ik ook naar zo'n grote vergadering (wederom niet alleen uit persoonlijke belangstelling maar ook voor de weergave in de Aktiekrant van september) en constateer daar dat bijna nog niemand iets gedaan had.

Toch werkt zo'n vergadering stimulerend want na de pauze zijn alle afspraken weer gemaakt en is er een levendige handel in affiesjes en buttons.

Door de voorbereidingen van Dodewaard is het toch een vrij regionale bijeenkomst met alleen Banners uit wat verder gelegen plaatsen.

Ook de demonstratie-groep (de progressieve partijen) vinden elkaar weer en zaterdag 29 augustus wordt als enige mogelijkheid vastgelegd als datum voor de mars.

Het enige belangrijke werk voor een PSP-vertegenwoordiging is om te pleiten voor een duidelijke weergave van oorzaak en gevolg. Geen 'natuur'-leuze zoals 'Geen atoomafval in Zee' maar duidelijk een politieke stellingname laten zien, 'Geen Atoomafval in zee, Kernenergie Nee'.

Verder was het belangrijk voor mij (en mijn partij) de demonstratie en de akties niet gelijktijdig te laten plaatsvinden zodat mensen niet tot een keus werden gedwongen, maar aan beiden zouden kunnen meedoen. En dat is aardig gelukt.

Een 'verplichte' demonstratie met een goed verhaal van Roel Pomp (één van de weinige mensen die de linkse eenheid met hun persoon vertegenwoordigen) die ook liet horen De Nieuwe Linie en de Aktiekrant te hebben gelezen.

Aktie, Aktie !!

Kiezen aan welke aktie ik zou deelnemen was er dit jaar niet bij vanwege een aantal onontkoombare werkzaamheden zodat Velsen-Noord het enig overgebleven terrein zou worden.

Naarmate de datum van het dumpen nadert raak ik toch verzeild in de organisatie-groep, dwz een avond voor de dumping ga ik mee naar het velden-overleg in het Labyrinth.

Mijn eerste kennismaking met Labyrinth was een bloedende jongen (bierfles of zoiets) en de mededeling dat de staf van Labyrinth had besloten de deuren voor de rest van de avond maar weer te sluiten.

Buiten vergaderen dan maar en met een klein groepje, bekende mensen van het eerste uur wordt alles nog eens door genomen. Velsen-Noord blijkt en blijft het slechtst georganiseerd en Greenpeace verrast door mee te

delen dat zij verder van aktie afzien (nou ja, de advertentie als troostprijs). Diverse interne redenen zijn het antwoord op vragen waarom.

De volgende avond weer naar Labyrinth, maar dan om te verzamelen voor de akties. 'Labyrinth vecht mee tegen dumping en ME' staat er op het dak geschilderd terwijl binnen alleen een plattegrond herinnert aan het feit dat dit de verzamelplaats is voor aktievoerders. Geen opvang, niets! Harde muziek, één grote ruimte en bepaald niet de sfeer die nodig is om je op dit soort akties voor te bereiden. Er zijn vrij veel jongeren en lang niet allen bij mij bekend als ervaren op het gebied van de anti-kernenergieakties. Voor wie of wat komen zij naar Labyrinth? Tegen dumping en ME of gold voor een aantal de dumping óf ME en viel de keus op het laatste? De nacht zal het uitwijzen.

De gebrekkige organisatie van de Stroomgroep op dit punt liet zijn sporen na want van die Stroomgroep was bijna niemand in Labyrinth en oproepen voor een geweldloze demonstratie met ruimte voor eigen bedenkzels sluit natuurlijk geweld niet uit.

In Labyrinth was het niet langer dan één uur uit te houden zodat koffie in het centrum van Beverwijk gehaald moest worden. Bij terugkeer was er een dusdanige hoeveelheid verfpotten opgestapeld om het jongerencentrum jaren achtereen te schilderen.

Het uur U nadert en eindelijk wordt iets van aktiviteit zichtbaar; er komt een dia-scherm met plaatjes van de omgeving waar we moeten zijn.

Op zich geen overbodige luxe want door het uitvallen van de dia's zorgt de voorhoed van de groep voor een onnodig eind omlopen. Iemand van de organisatie maar niet van de Stroomgroep probeert duidelijk te maken waar het omgaat en vooral hoe de plannen zijn maar wordt het spreken onmogelijk gemaakt door veel mensen die menen na elke zin een persoonlijke reaktie te moeten geven met name waar duidelijk wordt gemaakt dat het niet de ME is die we moeten hebben, maar het transport (niet de man maar de zaak)!

Uiteindelijk wordt gekozen voor de enige oplossing die toen denkbaar was: de blokkade-groep (geweldloos) gaat op pad en zij die andere plannen hebben kunnen op grote afstand van de blokkade-groep hun gang gaan; uitgangspunt is dan dat de activiteiten van de ene groep niet schadelijk kunnen zijn voor de mensen die anders willen.

Even lijkt het verstand te winnen want zo wat iedereen gaat mee richting Blauwbrug.

ECN en gemeente Velsen klaar voor dumpingsactie

Stroomgroep protesteert tegen dumpingbeleid
Amsterdamer Courant 9 sept. 89

**Actievoerders: „Voor ons
heeft overheid afgedaan”**

**Problemen in Velsen met transport
kernafval stuiten op Haags 'onbegrip'**

Onderweg wordt gesplitst en een relatief klein aantal mensen blijft achter voor de 'echte harde aktie'.

De slag om de Blauwbrug
(vrij naar de Nieuwmarkt-akties)

Uit ervaring van eerdere akties en met de teozeggingen van de burgemeester in het achterhoofd verwacht ik een 'normale' verwijdering van de demonstranten. Een aantal politie-agenten wachten ons en het transport op en wij wachten mee. Opvallend is van sommige agenten de jonge leeftijd; zo van achter de tv weggehaald, jasje aan, pet op en in de houding met een gezicht alsof ze niet wisten waar ze moesten kijken (en dat bleek ook waar te zijn).

Eerst toevallig achteraan en door het om-draaien bijna vooraan. Mijn eerste reaktie was er een van onbegrip omdat een ontruiming met en door de platte pet gewoonlijk niet door helmen, stokken en zeer agressief gedrag gepaard gaan. Geschreeuw, slaan en doorslaan; als opgefokte wetshandhavers kunnen zij zich eindelijk uitleven, ze mogen weer slaan en dat ideaal neemt hen zo in beslag dat ze anuwelijks de stem van hun baas niet (willen) horen die als een robot mededeelt dat wanneer er niet terug wordt geslagen de ME ook niet hoeft te slaan. Geen resultaat.

In paniek probeert iedereen op te staan maar door het inhaken in elkaar ontstaat een grote kluwe waarvan het merendeel het er lichamelijk ongeschonden afbrengt.

Overigens een goede tip voor een volgende aktie: een vrijspartij in het zicht van deze agentjes is een effectiever middel om ze te ontregelen dan harde woorden of zoiets want op het laatste zijn ze ingespeeld.

Een ander aantal agenten maakt aanstalten de groep te verwijderen maar stopt daarmee wanneer de helft van de mensen gaat zitten. Veel wordt er gepraat en de sfeer is (zonder transport en ME) alles behalve dreigend. Wanneer er weer een poging wordt gedaan om mensen weg te krijgen met wat duwwerk, zit iedereen.

Binnen een paar minuten speelt zich de slag om de Blauwbrug af.

Nauwelijks omgedraaid (de meesten zaten met het gezicht richting CEMIJ) of je stond oog in oog met de staat in zijn meest onvriendelijke verschijning.

Ze winnen althans dat is wat zij denken, omdat hun opdracht (vrijmaken van een aantal vierkante meters) geslaagd is, bij de andere partij worden gewonde mensen door aktievoerders met auto's naar het ziekenhuis gebracht. De ME glundert nog na.

In feite heeft de ME weer een slag verloren want wanneer je geen andere middelen kan gebruiken dan op weerloze mensen inslaan, degradeer je jezelf tot het allelaagste.

De grootste groep aktievoerders staat op een zijweg zich kwaad te maken over hetgeen er gebeurd is. Kwaad omdat mensen zijn benaderd om mee te doen aan deze aktie met het verhaal van Molendijk in de krant.

Een schoft dat is ie, wordt er gezegd en ik kan niet anders doen dan het beamen. Het Stadhuis, daar moeten we naar toe, stel ik voor want je moet ergens je onvrede uiten met hetgeen er gebeurg is. Uiteraard meer wraakgevoelens dan een politiek goed doordachte aktie, maar mag het?

Velsen-Noord blijkt dicht te zitten anders

Terug naar Labyrinth om verder te kijken wat we moeten doen. Veel vertrouwen heb ik daar niet in maar er is geen alternatief want zelfs al zou ik naar huis willen was het niet mogelijk.

Onderweg naar Beverwijk staan enkele mensen wat hekwerk te verplaatsen zonder de zekerheid te hebben wel de goede weg (de route) te blokkeren. Het was trouwens opvallend hoe weinig mensen op de hoogte waren van het aantal (vlucht)routes en de ligging daarvan.

ME-ers bij de spoorbomen Beverwijk springen enthousiast in de busjes naar waarschijnlijk een tip van een van de stillen dat er ergens een makkelijk in te sluiten groep is. En de rest laat zich raden ...

Op de Breestraat in Beverwijk werd een auto verzocht mee te rijden naar het politieburo in Velsen waarschijnlijk vanwege de inhoud.

Niet te beroerd om een handje te helpen kijken ook wij even in de achterbak en weten op die manier een emmer en twee broekzakken vol kraaiepoten van de totale hoeveelheid in beslag te nemen belastend materiaal te redden.

Met een bus verf en een hoeveelheid kraaiepoten om het hele spitsuur plat te leggen komen we in de Alpha-sociëteit terecht (het perscentrum van de stroomgroep).

Veel nieuws kunnen de persmensen ons ook daar niet vertellen want het bekende fenomeen van 20 verschillende soorten berichtgevingen heeft ook bij deze aktie weer toegeslagen.

Met de VARA maak ik een afspraak om in de ochtend uitzendingen een interview te geven.

Met de auto en een kleine 20 mensen gaan we door naar het Labyrinth waar troosteloosheid troef is.

Moet er nog iets gedaan worden? Wat kan er nog gedaan worden? En de muziek dendert maar door zodat alles beter is dan in Labyrinth te vertoeven.

Met 50 tot 60 mensen gaan we op pad naar de snelweg. Een uitgesproken idee wat daar zou moeten gebeuren was er natuurlijk niet. Mijn vertrouwen in zo'n groep wordt toch al aardig op de proef gesteld wanneer iemand van helft mijn lengte en leeftijd met RAF-symbolen op de rug zich zeulend met een steen een weg baant achter de anderen aan.

Het wordt al licht wanneer ik met 2 anderen bij Labyrinth terugkom en daaruit kan ik ongeveer opmaken hoe laat het is want het gevoel voor tijd verlies je totaal.

In Alpha is de VARA al bezig voorbereidingen te treffen voor de uitzendingen want behalve de VARA moeten we ook via de zelfde persoon in het KRO-programaam ingepast worden en daarna nog even met Ginjaar in de slag via weer de VARA.

We doen het interview met z'n tweeën: Fieke Postma en ik.

Fieke omdat zij de BAN-akties van dichtbij heeft meegemaakt en ik vanuit IJmuiden. Het vraag en antwoord spel wordt uitgelegd en de eerste uitzending verloopt goed al heb ik moeite met een plotselinge vraag dat die brand-fles gooier zich toch maar voorbereid had. De vraag opzich is niet zo moeilijk te beantwoorden maar de wetenschap 'live' in een uitzending te zitten nopen mij tot enige hersengymnastiek, waarbij ik achteraf constateer ook in een normaal gesprek eenzelfde antwoord te hebben gegeven en dat stemt mij tevreden. Meteen de KRO er achteraan (opa Bakema nam afscheid zodat een en ander nog wat langer duurde) en ik betrap me na de uitzending op het feit mijn enige antwoord in één zin herhaald te hebben.

De vermoeidheid (van de afgelopen 50 uur slechts 5 uur slaap) zal wel de oorzaak zijn.

Uit Wageningen was in alle vroegte nog een VARA-medewerker naar Beverwijk gereden om de direkte uitzending met 3 of 4 verbindingen mogelijk te maken maar vlak voor de uitzending bleek zijn komst overbodig; de VARA besloot Ginjaar alleen met Lucas Rijnders (Natuur&Milieu) te laten diskusiëren.

Met enige voldoening stemmen Fieke en ik in met het VARA-standpunt.

De verklaring

Dat Molendijk een schoft is blijft mij parten spelen maar dat te vinden doe je niet zoveel mee zodat na enig overleg met partijgenoten er een verklaring uit de bus rolt waarin het optreden van Molendijk schofterig wordt genoemd. Mocht ik via de Aktiekrant al duidelijk maken hoe te denken over de rol van de burgemeester in voorgaande akties, ditmaal verzorgde de IJmuider Courant op de voorpagina het uitdragen van mijn/ons standpunt. Het geeft voldoening in die zin dat je je standpunten, je mening wil uitschreeuwen (vooral na zo'n aktie) en er dan in slaagt om middels de voorpagina duizenden mensen te bereiken. Hoewel de krant dat zeker niet voor mijn plezier op de voorpagina heeft gezet.

In de dagen daarna wordt er veel voor allerlei krantjes geschreven en wordt binnen de Stroomgroep overlegd wat te doen aan die raadsvergadering over het politie-optreden. De stroomgroep besluit niet heen te gaan want zo'n overheid, zo'n raad die elkaar handen schuddend moet uitspreken over oets waar ze niet aan deelgenomen hebben en dan nog controleren daar heb ik ook niets te zoeken en neem vrijaf.

Hongerstaking

De laatste ontwikkeling binnen het antidumpingsfront zijn Ted en Theo. Twee mensen die ziek zijn van het dumpen en het daarbij gebruikte ME geweld en besluiten om het meest vergaande middel (maar ook meest geweldloze) te gebruiken: een hongerstaking.

Ik stond en sta er sceptisch tegenover want zo'n uiterst middel mag je absoluut niet als een demonstratie gaan zien met IRA en RAFgevangenen die hun leven geven. Het blijft hun beslissing en mijn taak hun beslissing te respekteren (niet zonder mijn zorgen over het middel kenbaar te maken) en hen te ondersteunen.

Ik ervaar (ook door een dag uit solidariteit namens de PSP mee te hongerstaken) dat veel mensen bereikt worden die of bijna niets van de hele zaak afweten en/of zich alleen de brandfles en wat vernielingen konden herinneren juist hun sympathie kenbaar willen maken.

Meer dan 1000 mensen zijn in bijna 10 dagen langsgekomen en praatten, zetten hun handtekening etc.

Slotwoord

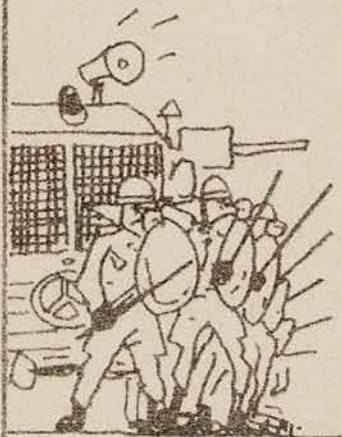
Alles overziend moet het mogelijk zijn met een goed organisatie, een goede voorbereiding, creativiteit, geweldloosheid deze aktie maar ook andere (vredesbeweging kraken, etc) te laten uitlopen op massaal-akties met massale burgerlijke ongehoorzaamheid.

Aktie voeren moet onderdeel zijn van een maatschappij-visie die logischerwijs moet steunen op ideeën over radikale omwenteling.

En dat gaat niet binnen één nacht op de Blauwbrug maar die nacht is daar wel onderdeel van en ook een part van je eigen ervaringen. Ik geloof niet in alleen blokkades, bezettingen maar met name in kontakten met mensen in het dagelijkse leven want massale burgerlijke ongehoorzaamheid als middel kan alleen door de massa en die is alleen in staat de andere maatschappij af te dwingen en het heft in eigen handen te nemen.

We zijn op de goede weg, maar de weg is lang!

johan brouwer

'In zee gestort radioactief afval komt via vissen bij de mens terecht'

Door een onzer redacteuren

DEN HAAG, 28 juli — De gevaren voor de gezondheid van de mens die ontstaan als gevolg van het storten van radioactief afval in zee, blijken veel groter dan tot voor kort werd verondersteld. Dat is de mening van de Amerikaanse zeebioloog prof. William J. Davis van de universiteit van Californië en de Britse stralingsdeskundige mevrouw dr. Alice Stewart van de afdeling geneeskunde van de universiteit van Birmingham.

Beide geleerden zijn vanmorgen opgetreden als getuigen in een zaak aangespannen door de milieuorganisatie Greenpeace, voor de afdeling geschillen van bestuur van de Raad van State. Dit naar aanleiding van het voornemen van de Nederlandse overheid om Zwitsers, Belgisch en Nederlands opnieuw radioactief afval opnieuw te storten in de Atlantische Oceaan.

Minister Ginjaar (volksgezondheid en milieuhygiëne) gaf begin april toestemming tot het storten van dit materiaal door een Nederlands schip op een plek 400 mijl ten zuid-westen van het Engelse Lands End.

De voorwaarden waaronder deze storting gebeurt, zijn vastgelegd in het internationale verdrag dat bekend staat als de Londen Dump Conference van 1972. Maar volgens Greenpeace zijn er overtuigende bewijzen dat deze dumping, die in juni zou hebben moeten gebeuren, niet voldoet aan die voorwaarden.

Alarmerend

In het Londense verdrag wordt ondermeer als voorwaarde gesteld dat er een onderzoek moet zijn verricht naar de invloed van straling van eerder verzonken vaten met radioactief afval op de vegetatie en het dierenleven in de nabije omgeving van de gesinkte vaten. Dat onderzoek is dit voorjaar verschenen en op verzoek van Greenpeace door prof. Davis geanalyseerd.

Prof. Davis heeft de afgelo-

pen jaren uitgebreid onderzoek gedaan op plaatsen waar de Ver. Staten voor haar kusten tussen 1946 en 1970 radioactief afval op de zeebodem heeft gestort en is tot alarmerende conclusies gekomen.

Onder meer blijkt dat in beton gegoten vaten voor een belangrijk deel bij het afzinken naar de zeebodem al door de druk van het water openbarsten. Dat was niet bekend.

Ook blijkt dat de vaten sterke aantrekkingskracht hebben op organismen, die zich op de zeebodem op deze vaten vastzetten en daardoor vissen aantrekken die van die organismen leven. Die vissen worden weer gegeten door mensen, waardoor gevaarlijk hoge straling in de voedselketen blijkt te worden opgenomen.

Davis' onderzoek is weliswaar pas gepubliceerd na het rapport van de dumpovereenkomst van Londen, maar een nadere analyse van dit rapport wijst uit dat er ook op een aantal andere punten wetenschappelijke fouten zijn gemaakt.

Een tweede factor is de conclusie van dr. Stewart, die recentelijk heeft vastgesteld dat blootstelling van het menselijke lichaam aan zwakke radioactieve straling op de lange duur een veel grotere kans op kanker en leukemie oplevert dan aanvankelijk werd verondersteld.

Dat komt, omdat tot voor kort het effect van die zwakke straling nauwelijks te meten was en men daarom aannam

dat de verhouding tussen de intensiteit van straling en de negatieve gevolgen voor de gezondheid lineair verliep.

Volgens haar is dat niet het geval, integendeel: het blootstaan aan zwakke straling uit zich vaak pas na vele jaren in de vorm van kankercellen in het lichaam. Proeven op muizen en ratten, zo verklaarde zij, hebben dat effect op lange termijn nooit kunnen aantonen, omdat die dieren niet lang genoeg leven. Onderzoek bij mensen die 30 tot 40 jaar tijdens hun werk in Amerikaanse kernonderzoekcentra aan zwakke straling blootstonden, hebben deze negatieve gevolgen voor de gezondheid aangetoond.

Haar conclusie is dat de zee wel de laatste plaats is om radioactief afval te storten.

Pas in 1982

Volgens een woordvoerder van Greenpeace zal het ten minste een maand duren voor de Raad van State tot een uitspraak kan komen naar aanleiding van de verklaringen van de twee getuigen-deskundigen. „Maar zelfs als de Raad tot de conclusie zou komen dat toch gestort mag worden, dan zou dat betekenen dat, in verband met het slechte weer op de Atlantische oceaan in het najaar, vermoedelijk pas volgend jaar zou kunnen worden gestort”, zei hij.

Vorig jaar, toen Greenpeace in IJmuiden bij het uitvaren van een Nederlands schip met radioactief afval in actie kwam om storting te voorkomen, bestond de mogelijkheid nog niet om op grond van de inmiddels van kracht geworden wet Algemene bepaling milieuhygiëne bij de afdeling geschillen van bestuur van de Raad van State in beroep te gaan.

Slechts landen die de overeenkomst van Londen hebben geratificeerd, mogen hun radioactief afval in zee storten. Nederland en Zwitserland hebben dat gedaan. België niet. Dat land moet het dus via Nederland doen en Zwitserland heeft geen zeeschepen.

NRC - Handelsblad
28-7-'81

Verklaring van de Stroomgroep

HAARLEM/IJMOND, IJmuiden, 9 sept. 1981.
De Stroomgroep Haarlem/IJmond zal bewust niet aanwezig zijn op de komende raadsvergadering, alwaar burgemeester Molen-dijk verantwoording zal afleggen over het beleid inzake de openbare orde. De Stroomgroep wil met deze verklaring duidelijk maken, waarom zij geen enkel nut ziet in haar aanwezigheid bij de raadsvergadering/gebruik te maken van de 5 minuten spreektijd voor de raadsvergadering.

De akties zijn, wat IJmuiden betreft, achter de rug. Akties, waarbij meer dan bij voorgaande akties het accent op het verzet heeft gelegen. De keus is niet uit de lucht komen vallen, maar in overleg met de betrokkenen uitgestippeld. In deze verklaring vind je geen verantwoording van de motieven, die ons tot dit verzet hebben gebracht, maar slechts kanttekeningen bij het agendapunt in de raadsvergadering van donderdag 10 september. Uitgangspunt vormt het overleg tussen aktiegroepen en de burgemeester/kommissaris van politie. Wat zijn de toezeggingen van de kant van de overheid?

"diegenen, die daartegen (het gebruik van de vergunning door het ECN) bezwaar willen maken, moeten gelegenheid hebben dit te doen" (pag. 1)

"de kommissaris verklaart, dat er in Velsen tot in het uiterste naar wordt gestreefd, dat het doel waarvoor men is ingezet wordt bereikt. Dit houdt in, dat er met "normale" politie geprobeerd zal worden om daar, waar de orde verstoord wordt, deze te herstellen. Echter, als dit niet kan worden bereikt, als er van de zijde van de aktievoerders geweld wordt gebruikt tegen goederen, dan wel personen, eerst dan zal er M.E. aan te pas komen. Het optreden van de ME zal zijn, bij blokkades van mensen door tillen en slepen en wanneer het gaat om blokkades van voertuigen door middel van hulpmiddelen. Getracht wordt het escalerende te vermijden. Gekozen is voor een gefaseerde aanpak; bij sit-down-akties zal door reguliere politie getild en gesleept worden, tot 1x toe, dan pas zal de ME ingezet worden en opnieuw beginnen met tillen en slepen. Uitgangspunt is, dat dit geweldloos gebeurt. Wanneer er zich een incident voordoet, zal de betreffende politieman uit de groep gehaald worden en ergens anders dienst doen. Benadrukt wordt, dat een incident geen aanleiding is tot generaliseren" (pag. 3)

"Het principe, geweldloosheid, wordt door alle instanties onderweg gehanteerd".

Wat gebeurde er in werkelijkheid?

De blokkadegroep (die aangekondigd had geweldloos te werk te gaan) komt op de Blauwe Brug en vermaakt zich met de daar opgestelde agenten. Twee politiebussen worden tegengehouden maar door de aktievoerders weer doorgelaten. Voornamelijk door invloed van andere aktievoerders, die duidelijk maakten dat het niet om een aantal personen/bussen ging. Het eerste transport naderde en de blokkade vormt zich. Dat is waarvoor wij op de Blauwe Brug waren en waarvoor wij staan/zitten.

Tot op dat moment niet veel afwijkend van wat wij ons hadden voorgesteld, dat er zou gebeuren. De armen en benen worden nog wat aangetrokken, opdat wij ons tot het uiterste (geweldloos) zouden verzetten. Van achter de busjes opeens de ME in volledige uitrusting met helmen, schilden en stokken.

De sommities werden nauwelijks tot niet door de blokkade gehoord. Een lichtbundel en er wordt op los geslagen.

Op weerloze mensen, die enkel de handen voor hun gezicht kunnen houden en ze zelfs niet gebruiken om mee terug te slaan. De blokkade werd op deze manier verwijderd en gevoelens van teleurstelling en woede leven bij de mensen op.

Een gevoel van verzet tegen dit onmenselijk optreden door robotten, die alleen op bevelen kunnen reageren. Na deze charge werden enkele stenen en een brandfles gegooid. Niet goed natuurlijk, maar wel begrijpelijk.

Door een aantal mensen werd de woede gekoeld op wat hekwerken en enkele verkeersborden.

Aktiviteiten die het transport (want daar ging het tenslotte om) nauwelijks enige hinder hebben kunnen veroorzaken. Zo beschouwd niets bijzonders.

"Maar dat valt er altijd van te maken", zo moet de gedachte van het crisiscentrum geweest zijn, want zowat voor elke uit de straat gehaalde klinker leek wel een ME'er ingezet te zijn.

Overigens met hun aller instemming, want het enthousiasme, eindelijk te mogen "rammen" werd bij het instappen niet onder stoelen of banken gestoken.

Achteraf werd de blokkadegroep op de hoogte gesteld, dat er onrust was ontstaan. Onrust op het stadhuis wel te verstaan. Een stukje wegdek was in brand gestoken en op een "stakke" (op zijn auto) was een verpakking gegooid.

Aktiviteiten, die duidelijk los stonden van de blokkade (de blokkadegroep was op dat moment richting Blauwe Brug en nergens van op de hoogte), maar door het crisiscentrum zo met elkaar verbonden, dat het een aanleiding is geweest om het ander (de blokkade), in strijd met alle afspraken uiteen te slaan.

De konklusie kan o.i. niet veel anders zijn, dat er aanleidingen zijn gezocht en gevonden om de zekerheid van geweld, de zekerheid van andere (absurde) maatregelen veilig te stellen.

Van de aangekondigde geweldloze blokkade is geen enkel geweld uitgegaan; van het aangekondigde geweldloze optreden van de politie is een farce gemaakt. Diverse mensen zijn met de uitgangspunten van geweldloosheid van beide zijden aan de blokkade gaan deelnemen. Mag dan zo'n beleid (of wat er van restte) schofferig genoemd worden? Bovenstaande in aanmerking genomen mag gesteld worden, dat het er veel op lijkt dat met opzet voor het geweld gekozen is, met opzet lulak-aktiviteiten tot rellen zijn uitgeroepen en "jacht" is gemaakt op mensen. Met steun van het ANP werden achteraf de feiten omgedraaid, zodat het geweld gerechtvaardigd overkaat.

"Wij zijn nergens bang voor", zegt Molendijk in de bespreking met de aktievoerders. Wij ook niet, maar daar hebben wij geen geweld bij nodig.

Terug naar het pluche van de gemeenteraadszetels. De burgemeester legt verantwoording af aan de gemeenteraad. Maar helaas hebben wij geen raadsleden in of bij de blokkade kunnen bespeuren. Moeten zij die verantwoording controleren?

Om het democratisch schimmenspel te voltooien zouden aktievoerders 5 minuten spreektijd krijgen en voor de rest op de tribune plaatsnemen. Daarom zijn wij er niet.

Zoek het maar uit temidden van de volgzamen. Voor ons heeft de overheid afgedaan.

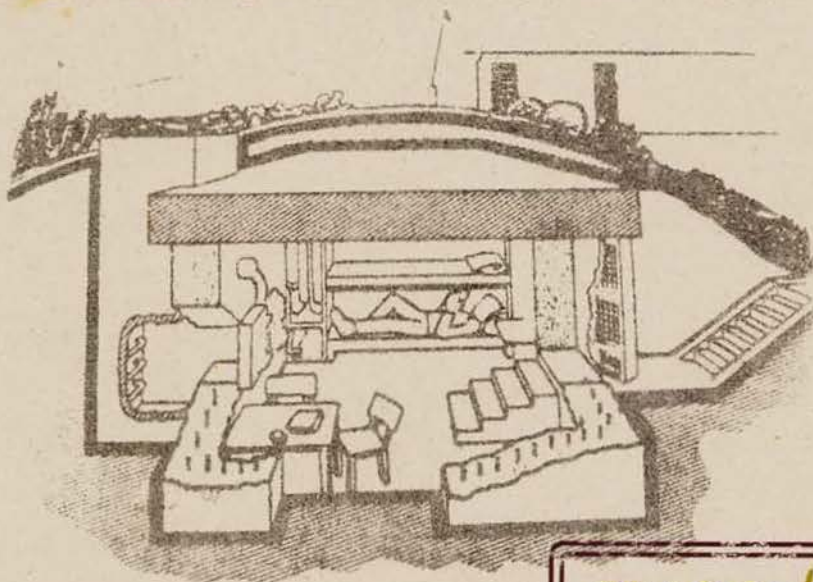
SSK H'lem/IJmond.

Atoomkelder

Op de nationale woonbeurs die vandaag in de Houtruithallen in Den Haag is begonnen is ook aan de doen gedacht. De eerste echte enige Nederlands fabriek schuddeker voor particulieren is er te zien. Oosthoek Beton get hem in een blok; het mechanische gedeelte komt uit Zwitserland, de radiometers uit Duitsland.

"Hij is perfect", zegt de vertegenwoordiger. "Hij is volmaakt, stapelbedden en je kan je transistorradio meenemen want er is een antenne zigzag door het beton getrokken, er is telefoon en er zitten allerlei voor-schritten in, maar je moet natuurlijk geen flesjes gazeuze erin opslaan, want die kunnen ontploffen als de bom valt."

Collectie Stichting Laka

www.laka.org
Gedigitaliseerd 2021